

vi bør derfor nu i samme Grad lade denne Fordel komme Lærerne til Gode, som den i Fjor kom Embedsstanden til Gode. Jeg har i denne Sag ikke Betænkelse ved at benytte en Anvisning paa Statskassen, thi medens jeg som almindelig Regel ikke holder af, at man betragter denne som sin Tilflugt, naar man ikke kan faae sine Interesser varetagne ad anden Vej, forekommer det mig, at man ved denne Leilighed godt kan paalægge Staten denne Udgift, uden at tilføjesatte de nødvendige Henfyn, der maa tages til Statskassens Stilling lige overfor Borgerne.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling vedtoges uden Afstemning.

Tutein: Jeg tillader mig at foreslaa, at det foreliggende Lovforslag henvises til Finantsudvalget.

Berg: Jeg vil gjerne udtale mig imod dette Forslag. Det forekommer mig at være en meget uheldig Skik at sende en Masse Lovforslag til Finantsudvalget. Jeg taler imod dette Forslag af det ærede Medlem fra Nørresundby, fordi jeg agter at stille et andet Forslag, der naturligvis vil blive forkastet, men jeg synes dog ikke, at jeg kan Andet end stille det. Naar man betænkter, at vi i Fjor i 5 Maaneder behandlede Finantsloven, og derefter havde ganske faa Dage til at protestere med en hel Række af Lovforslag, som bleve behandlede paa den Maade, at vi havde omtrent 76 Behandlinger i begge Thing udenfor de ordinære Friste, at vi vedtog i de 3—4 sidste Dage af Samlingen 23 Lovforslag og 1 Rigsdagsbeslutning, af hvilke de 9 laa den sidste Dag lige paa Falderebet, da vi havde høiet af for det 8de Provisorium, siger jeg, at en saadan Fremgangsmaade stemmer ikke med Reglerne for en saglig Forhandling. Det paastaar jeg lige overfor det meget ærede, i saa høi Grad saglige Forhandlingsparti. Har man saglig Forhandling, maa man ikke samle Forslag, som ikke have noget Videre med hverandre at gjøre, i et enkelt Udvalg. Her er der desuden et Forslag, som efter min Mening ganske naturlig hører hen under Behandling af de Medlemmer, som særlig vare ledende i Fjor ved Bonusloven, for at de kunne undersøge Spørgsmaalet i det Hele og fremskaffe de fornødne statistiske Oplysninger, saa at de

muligvis ved en Sammenligning med Bestemmelserne for Livrente- og Forsørgelsesanstalten med Henfyn til Embeds- og Bestillingsmændene kunde komme til at sig: Vi foreslaa at stryge Reglen i Loven af 1856, og herefter lade Livrente- og Forsørgelsesanstalten overtage de Forpligtelser ligeoverfor de vedkommende Lærere, som paaahvile Skolefonden, og som ere et meget underordnet Del af de Forpligtelser, der overhovedet paaahvile Livrente- og Forsørgelsesanstalten. Jeg kan ikke skjønne rettere, end at det i sig selv vilde være ganske naturligt, om de, der i Fjor udførte det forholdsvis ikke ringe Arbejde med Bonusloven, ogsaa nu toge fat paa denne Sag, og at det ialtsald vilde være langt naaturligere end at hylte den — jeg veed ikke, hvor længe Sagen vil vare — i Finantsudvalget. Jeg stiller derfor Forslag om et særligt Udvalg paa 9 Medlemmer. Maaeste kan der blive henvist andre beslægtede Sager dertil, og derfor mener jeg, at det bør bestaa af 9 Medlemmer.

Bust: Jeg vil tillade mig at anbefale, at Lovforslaget henvises til Finantsudvalget, saaledes som det blev foreslaaet af det ærede Medlem fra Nørre-Sundby (Tutein), og jeg gjør det saa meget mere, som jeg efter de Forhandlinger, som ere førte i Dag, tror, at det maa staa klart for Enhver, at hvis der overhovedet skal komme Noget ud af denne Lov, maa det være paa den Maade, at det bliver Statskassen, der kommer til at afholde Udgifterne. Det synes mig derfor, at hvad enten man ser Sagen fra den ene eller den anden Side — og den ærede sidste Taler, der jo var særlig vel stemt for Lovforslaget, anbefalede jo ogsaa, at Udgifterne dertil skulde afholdes af Statskassen — maa vi efter den Praxis, vi pleie at bruge overfor pekuniære Andragender og i det Hele taget overfor Spørgsmaal om Pengesubbetalinger, henvide denne Sag til Finantsudvalget. Netop i Kraft af den Stemning, der har gjort sig gjældende under Forhandlingen af Sagen, anbefaler jeg det Forslag, der er stillet af den første ærede Taler, det ærede Medlem for Nørre-Sundby, nemlig at henvide Sagen til Finantsudvalget.

Berg: Lør jeg ikke sige det ærede Medlem, at han tager fuldstændig feil, naar han siger, at vi pleie at henvide alle Forslag, hvorefter der resultere Udgifter for Statskassen, til Finantsudvalget? Det vilde da ogsaa være den løierligste Fremgangsmaade, der kunde tænkes. Hvad vil det nemlig sige, at der af dette Forslag maaeste vil resultere en Udgift for Statskassen af en